

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра філософії і педагогіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Нестерова О.Ю..

«30» серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Історія європейської культури »**

Галузь знань..... 03 Гуманітарні науки
Спеціальність..... 034 Культурологія
Освітній рівень... .. перший (бакалаврський)
Освітня програма Культурологія

Статус Обов'язкова
Загальний обсяг 19,5 кредитів ЄКТС (585 годин)
Форма підсумкового контролю іспит
Термін викладання 2 семестр (3 та 4 чверті)
3 семестр (5 та 6 чверті)
4 семестр (7 та 8 чверті)
5 семестр (9 та 10 чверті)
6 семестр (11 та 12 чверті)
Мова викладання..... українська

Викладачі: проф. Годенко-Наконечна О.П., доц. Тарасова Н.Ю., доц.
С.В. Чирук

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія європейської культури» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Культурологія» спеціальності 034 Культурологія / Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка», каф. філософії і педагогіки. – Д. : НТУ «ДП», 2024. – 27 с.

Розробники – проф. Шабанова Ю.О., доц. Тарасова Н.Ю., проф. Годенко-Наконечна О.П.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 034 Культурологія (протокол № 1 від 30.08.2024).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	6
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	19
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.	24
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	24

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі «Культурологія» здійснено розподіл програмних результатів навчання (РН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни Ф7 «Історія європейської культури» віднесено такі результати навчання:

РН4	Знати та розуміти теоретичні підходи до визначення культури і мистецтва, їх проявів та форм існування
РН5	Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів
РН7	Розуміти чинники культурної динаміки, принципи періодизації культурних процесів, їх специфічні риси та характеристики
РН10	Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу

Мета дисципліни - формування поглибленого розуміння фундаментальних понять і категорій історії європейської культури, усвідомлення її контекстів, соціокультурної динаміки і значення в історії та сьогоденні, спрямування культурологічної проблематики щодо змістових особливостей актуалізації в сучасному культурному просторі відповідно професійної орієнтації.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)		
Шифр ПРН	шифр ДРН	зміст
РН4	РН4.1-Ф7	Усвідомлювати сутність феномену культури та світоглядні основи культурних епох європейської культури
РН5	РН5.1- Ф7	Оцінювати роль системи цінностей в культурних епохах та трансформувати їх в сучасному соціокультурному просторі
РН7	РН7.1- Ф7	Усвідомлювати принципи періодизації культурних процесів, їх специфічні риси та характеристики для залучення до сучасного аналізу культурної динаміки.
РН10	РН10.1- Ф7	Залучати знання з класифікації різних типів культурних проявів для визначення якісних характеристик культурних подій та комплексного аналізу соціокультурних явищ

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Ф1 Вступ до спеціальності	<p>Розуміти проблематику і специфіку культурологічних знань, уміти аргументувати основні наукові положення культурології, використовувати культурологічні методики аналізу та критерії оцінок.</p> <p>Презентувати теоретичні знання основ культурології, уміти аналізувати, коментувати, узагальнювати тексти культурологічного характеру, користуватися культурологічним знанням як науковим інструментом, розуміти специфіку науки, культурології, основних її розділів.</p> <p>Засвоїти культурологічну термінологію, усвідомлювати підходи до визначення культури і мистецтва. Їх проявів та форм існування, розуміти структуру, морфологію, типологію культури.</p> <p>Обробляти (упорядковувати та аналізувати) набуту інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів; використовувати набуті знання і досвід для збагачення власного світогляду та реалізації практичних завдань.</p>

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		вечірня	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	291	161	130	40	251
практичні	294	137	157	30	264
лабораторні				-	-
семінари				-	-
РАЗОМ	585	298	287	70	515

Модуль 1. Антична культура – 3,5 кредити ЄКТС (3-4 чверть)

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
Лекційні	51	34	21	6	45
Практичні	54	17	33	6	48
Лабораторні	-	-	-	-	-
Семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	105	51	54	12	93

Модуль 2. Культура Середньовіччя – 4 кредити ЄКТС (5-6 чверть)

Вид	Обсяг	Розподіл за формами навчання, години	
		Денна	Заочна

навчальних занять		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
Лекційні	60	33	27	8	52
Практичні	60	26	34	6	54
Лабораторні	-	-	-	-	-
Семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	59	61	14	106

Модуль 3. Культура доби Відродження – 4,5 кредити ЄКТС (7-8 чверті)

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
Лекційні	65	34	31	10	55
Практичні	70	34	36	6	64
Лабораторні	-	-	-	-	-
Семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	135	68	67	16	119

Модуль 4. Культура 17 - 18 ст. – 3,5 кредити ЄКТС (9-10 чверті)

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
Лекційні	55	26	29	8	47
Практичні	50	26	24	6	44
Лабораторні	-	-	-	-	-
Семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	105	52	53	14	91

Модуль 5. Культура 19 - 20 ст. – 4 кредити ЄКТС (11-12 чверті)

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	34	26	8	52
практичні	60	34	26	6	54
лабораторні				-	-
семінари				-	-
РАЗОМ	120	68	52	14	106

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	МОДУЛЬ 1 АНТИЧНА КУЛЬТУРА	

	ЛЕКЦІЇ	51
PH4.1-Ф7	1. Сутність феномену культури	10
	1.1.Формування поняття «культура» й поява теорій культури. Становлення культурології як науки.	
	1.2. Структура культури, її види й форми. Функції культури. Співвідношення духовної й матеріальної, традиційної й інноваційної складових культури.	
	1.3. Культура та цивілізація. Теорії «локальних» цивілізацій «Присмерк Європи» О.Шпенглера. Теорія культурно-історичної еволюції людства. Теорія «осьового часу» К.Ясперса.	
	1.4. Сутнісна відмінність феноменів антикультури, контркультури, елітної й масової культури.	
PH4.1-Ф7 PH5.1-Ф7	2.Виток культури Давньої Греції — Крито-Мікенська цивілізація. Культура мінойців.	10
	2.1. Перехрестя давнього Середземномор'я як специфічна географічна передумова пантеїстичного міфологічного світобачення. Розвинена міфологія: космологічні й героїчні міфи про Мінотавра й Дедала, Аріадну й Тесея, Зевса й Посейдона. Міфи про Адоніса й Афродіту, Афродіту – Кіпріду, Пігмаліона й Галатею. «Блаженний» культ загробного життя.	
	2.2. Перелогове землеробство, рабовласницька теократія й передумови демократизму. Пережитки матриархату й соціальний статус жінок: освічені жриці й культ Богині Матері. Писемність та міжкультурний діалог (вплив Фінікії, Єгипту, Месопотамії, Анатолії, Придунав'я, Балканської Греції, островів Кікладського архіпелагу).	
	2.3. Палацова організація життя. Цивілізаційні досягнення. Зародження ландшафтного архітектурного стилю. Палацовий тип забудов. Неповторність Кносського Палацу. Мегарон.	
	2.4. Експресивність егейського світобачення у фресковому живописі й вазопису. Стиль “Камарес” в круговій скульптурі. Тарвомахія і ритуальні предмети культів. дрібна пластика.	
PH4.1-Ф7 PH5.1-Ф7	3.Мікенська культура.	10
	3.1. Спадкоємність і відмінність з Мінойською культурою. Воєнно-бюрократична монархія ахейців. Спрага завойовництва, жадоби до пограбувань скарбів чужих територій, прагнення походів по суші й морю. Вшанування багатства й роскоші.	
	3.2. Культ загробного життя. Шахові могили та толоси - купольні царські усипальниці (XVI ст. до н.е.). Гробниця Атрея.	
	3.3. Міста-фортеці. Некрополі й сакральні золоті речі. “Золоторясні” Мікени. Особливий характер мікенської зброї - динамізм, експресія, точність малюнку. Троянський епос.	
	3.4. Архітектура мікенських палаців –монументальні укріплені фортифікаційні цитаделі, “циклопічна кладка”. Палаці в Мікенах і Тірінфі (Арголіада), в Пілосі (Мессенія, Південно-західний Пелопоннес), в Афінах (Аттика), Фівах і Орхомені (Біотія), в Іюліці (Фессалія). Палац Нестора у Пілосі.	
PH4.1-Ф7 PH5.1-Ф7	4. Культура Давньої Греції - “колиска” сучасної європейської цивілізації.	10

	<p>4.1. Партикулярність. Полісний устрій та передумови розквіту феномену рабовласницької демократії Еліни й варвари. Тираноборство. Свідомість співвідношення загального й індивідуального. Громадянське почуття.</p> <p>4.2. Космологізм світорозуміння. Космос і хаос. Антропоморфізм олімпійської релігії. Архаїчний епос та героїзм і титанізм.</p>	
	<p>Аполлонічне й діонісійське у світосприйнятті, Героїка в архаїчному вазопису.</p> <p>4.3. Культ гармонійної людини. Роль системи освіти та Олімпійських агонів в формуванні досконалої людини класичної доби. Система цінностей давнього грека.</p> <p>4.4. Раціональність давніх греків. Від «міфу до логосу»: поява з міфології філософського та наукового ставлення до світу.</p> <p>4.5. Естетизм світорозуміння давніх греків. Ідеалізм та реалізм, художня зразковість (класичність), велич і поміркованість давньогрецької скульптури</p> <p>4.6. Естетичне й морально-етичне значення давньогрецького театру. Катарсична роль трагедії. Принципи еллінського театру у творах Есхіла, Софокла, Евріпіда. Класичні комедії Аристофана.</p> <p>4.7. Еллінізм як процес взаємодії культур Греції – Сходу, створення космополітичної культури на грецькій основі.</p> <p>4.8. Трагізм і монументалізм елліністичного мистецтва. Скульптура Пергамського вітара, Лаокоон та сини Агесандра, Афінодора, Полідора, Ніка Самофракійська, Колосс Родоський. Архітектурні «чудеса» еллінізму – Галікарнаський мавзолей, Олександрійський маяк.</p>	
PH4.1-Ф7 PH5.1-Ф7	5. Культура Давнього Риму.	11
	<p>5.1. Природність і здорове відчуття життя, прагматизм і культ держави, космологічне місіонерство та культ війни в культурі Давнього Риму.</p> <p>5.2. Відмінність від культури Давньої Греції та самобутність культури Давнього Риму. Етнічна багатоманітність, еkleктизм та спадкоємність.</p> <p>5.3. Етрусська культура. Примітивний політеїзм та культ родини в етрусській міфології. Царський період. Культура за діяльності семи царів.</p> <p>5.4. Сакральність та прагматизм архітектури і фресок етрусських гробниць, загробної скульптури. Арки, акведуки, віадуки, атриум, ротонда.</p> <p>5.5. Римський міф – джерело розвинених політичних форм життя Римської Республіки. Громадянські стимули римської історіографії, латинської риторики, класичного римського права.</p> <p>5.6. Римське громадянство та патріотизм, система республіканських цінностей в реалістичному скульптурному портреті (тогатус), тріумфальних формах архітектури. Тріумфальні арки й колони Тіта, Севера, Констянтина, Траяна.</p> <p>5.7. Обожнення імператора й культ могутності імперії в культурі імператорської доби. Монументалізм архітектури й прославлення тріумфів. Пантеон, Колізей.</p>	

	5.8. Грецькі та східні впливи на мистецтво від «золотої доби» принципату Августа Октавіана до «другого розквіту» культури часів Адріана й за часів «солдатських імператорів».	
	5.9. Варвари й Рим. Християнство та його роль в занепаді Західної Римської імперії та наближенні кінця античності. Християнство як світоглядна причина кризи античності.	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	54
PH6.1-Ф 7	1. Концепція «осьового часу» в культурно-історичному розвитку людства за працею К.Ясперса «Смисл та призначення історії».	9
PH7.1-Ф 7	2. Особливості розуміння міри й пропорції, сили виразності й реалізму в мистецтві Давньої Греції за твором Г.Лессінга «Лаокоон або про межі живопису й поезії».	9
PH10.1-Ф7	3. «Діонісійське» й «аполлонічне» в культурі Давньої Греції та їх значення для розвитку сучасної європейської культури за працею Ф.Ніцше «Народження трагедії або Еллінізм та песимізм».	9
PH7.1-Ф7	4. Римська історіографія та філософія про римський спосіб життя – об’єктивне й уявне. За роботами Амміана Марцелліна «Римська історія», трактатом Марка Аврелія «Наодинці з собою», твором «Римська антична естетика» О.Лосева.	9
PH10.1-Ф 7	5. Римська риторична традиція в житті сучасної культури. «Три трактати про ораторське мистецтво» Цицерона.	9
PH10.1-Ф 7	6. Грецька поезія й драматургія. Римська сатира й поезія. Гомер «Одіссея». Софокл «Цар Едип». Вергілій «Енеїда», «Буколіки»,	9
	РАЗОМ	105
	МОДУЛЬ 2	
	Культура середньовічної Європи	
	ЛЕКЦІЇ	60
	1. Специфіка середньовічної культури	7
PH4.1-Ф7 PH7.1-Ф7	1.1 Специфіка соціально - політичного і культурного розвитку Середземноморської Європи в 5 - 7 ст. Економічний занепад Римської імперії в III - V ст.	
	1.2 Загальний занепад культури в Західній Європі після «варварських» вторгнень. Криза римської культури. Перехідний характер «Варварської» культури.	
	1.3 Загальна характеристика світоглядних основ європейської культури доби Середньовіччя	
	1.4 Культура раннього середньовіччя. Становлення християнства та його розповсюдження на територію Західної Європи	
PH5.1-Ф7	2. Каролінгське Відродження	7
	2.1 Визначення поняття «Відродження» як особливості розвитку культури і обґрунтованість його застосування до культурних явищ 8-9 ст. Соціально-економічні та політичні передумови Каролінгського Відродження.	
	2.2 Історичні умови і витоки культурного підйому в каролінгській державі. Держава при Карлі Мартелле. Держава при Карлі Великому. Війни Карла Великого і територіальне зростання держави. Передумови розпаду імперії Карла Великого. «Вчена» і «народна» культури.	

	<p>2.3 Політика Людовика Благочестивого в області культури.. Антична спадщина в каролінгській педагогіці. Християнська мета життя і каролінгська педагогіка про шляхи її досягнення. Принципи та методи навчання.</p> <p>2.4 Підсумки, наслідки, сутність і значення Каролінгського Відродження для розвитку середньовічної європейської культури. Інтернаціоналізація культури. Роль латини і християнства.</p>	
PH5.1-Ф7	<p>3.Оттонівське Відродження</p> <p>3.1 Оттонівське Відродження як логічне продовження і завершення каролінгських тенденцій.</p> <p>3.2 Особливості соціального, економічного і політичного розвитку Німеччини в період правління Саксонської династії. Діяльність Генріха і поява передумов для культурного підйому.</p> <p>3.3 Особливості культури періоду «Оттонівського Відродження»: німецька (саксонська) замкнутість, посилення християнської моралі і ослаблення світського духу, вченість і аристократизм.</p>	7
PH10.1-Ф7	<p>4.Монастирська культура</p> <p>4.1 Виникнення чернецтва як ознака початку етапу культурного «будівництва». «Аскети» (вдови, мессаліанство). Аскетичні мотиви в Біблії. Маніхейство і його аскетичні настрої.</p> <p>4.2 Виникнення і розвиток західноєвропейського чернецтва. Святий Бенедикт. «Правило життя чернечого» - перший західноєвропейський чернечий устав.</p> <p>4.3 Ірландські монастирі. Візантійські монастирі, їх зв'язок з західноєвропейськими. Афон. Ключійський рух.</p> <p>4.4 Чернечі ордени. Рух за «євангельську бідність», як підстава жебракуючих орденів. Підстава францисканського ордену і його роль в суспільному житті Європи.</p> <p>4.5 Духовно-лицарські ордени. Орден тамплієрів, Іоанніти (госпітал'ери). Тевтонський орден. Іспанські ордени. Орден єзуїтів. Внутрішнє життя монастиря та його культура. Ієрархія ченців.</p> <p>4.6 Архітектура монастиря. Монастирський живопис. Монастирські школи. Програма навчання. Монастирська педагогіка. Монастирська література. Життя святих.</p>	6
PH5.1-Ф7	<p>5.Європейська освіта в добу Середньовіччя</p> <p>5.1 Особливості середньовічної культури, що вплинули на специфіку системи освіти. Ставлення християнських діячів до античної системи освіти.</p> <p>5.2 Педагогічні ідеї Аврелія Августина. Формування середньовічної педагогічної системи. Програма навчання. Підйом єпископських центрів і переміщення культури з монастирів в міста.</p> <p>5.3 Середньовічні університети. Концепція університету. Привілеї університетів. Навчальний процес в середньовічному університеті. Пізньосередньовічні університети.</p>	7
PH10.1-Ф7	<p>6.Середньовічна наука</p> <p>6.1 Монастир як осередок наукових досліджень. Зародження дослідницьких знань, алхімія – синтез теології, астрології, антропології та природознавчих наук. Моральний критерій середньовічної алхімії. Наука і теологія.</p>	6

	6.2 Поняття «університетська наука». Дослідницька діяльність Роджера Бекона - професора Оксфордського університету монаха францисканського ордену.	
	6.3 Розвиток математики, фізики, хімії. Поєднання західноєвропейської та арабської культур. Медична школа в Салерно.	
	6.4 Географічні знання європейців. Подорож Марко Поло до Китаю і Центральної Азії.	
PH10.1-Ф7	7.Середньовічний замок та його культура. Лицарство.	6
	7.1 Виникнення і еволюція середньовічного західноєвропейського лицарства. Витоки лицарства в античну епоху. Формування та специфіка західноєвропейського середньовічного лицарства.	
	7.2 Періодизація історії лицарства. Джерела з історії середньовічного лицарства. Феодальна ієрархія. Система феодів.. Лицарство і церква. Історіографія лицарства. Ідеологія середньовічного лицарства.	
	7.3 Уявлення про державу. Фігури короля і сюзерена. Взаємовідносини сеньйора і васала. права і обов'язки сеньйора і васала. Інвеститура. Морально-етичні погляди лицарів.	
	7.4 Лицарська культура. Одяг та озброєння лицарів. Обладунки. Зброя, її класифікація та еволюція. Лицарські загони. Штурмова і облогова техніка. Виховання і освіта лицарів. Лицарський роман. Замок. Його походження, призначення та еволюція. Замкова архітектура.	
PH5.1-Ф7	8.Середньовічне місто і його культура.	7
	8.1 Середньовічне місто і його еволюція. Визначення терміну «місто». Поняття «середньовічне місто» і «Феодальне місто» - Історіографія середньовічного міста. Економіка міста. Місто в системі феодальних відносин. Типи міст. Комунальний рух. Складання і зростання міського стану.	
	8.2 Ремесло і ремісники в містах. Цехи. Масонство. Розділення на оперативне та теоретичне масонство. Морально-етичні норми масонства. Міські торговці. Купецькі об'єднання. Соціальні відносини всередині міста. Особливості феодального міста в окремих країнах.	
	8.3 Міська культура. Джерела з історії середньовічної міської культури. Специфіка міської культури. Зовнішність феодального міста. "Середньовічний ренесанс" 12 - го століття. Психологія городянина, її відмінність від селянської. Міське право. Міська родина.	
PH7.1-Ф7	9.Мистецтво західноєвропейської Європи	7
	9.1 Релігійна домінанта та зміст середньовічного мистецтва. Поняття «Канон» в літературі, живописі, музиці.	
	9.2 Топографія. Архітектура: вільне каменярство. та храмовбудівництво. Романський та готичний стилі в архітектурі та скульптурі.	
	9.3 Канонічний тип в живописі. Меса. Григоріанський хорал. Зародження камерних жанрів у поезії та музиці. Рицарська куртуазна поезія. Міська література. Сатиричний тваринний та алегоричний епос. Зачатки світського театру.	

	9.4 Карнавальна культура. Низова культура. Жонглери, менестрелі, шпільмани.	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
RH10.1-Ф7	1. Антична спадщина в культурі Середньовіччя.	7
RH10.1-Ф7	2. Єресі як відображення взаємодії язичницької та християнської культури.	7
RH4.1-Ф7	3. Кельтська культура.	7
RH5.1-Ф7	4. Культура стародавньої Німеччини.	6
RH7.1-Ф7	5. Естетичні погляди Середньовіччя.	7
RH10.1-Ф7	6. Географічні уявлення в добу Середньовіччя	6
RH10.1-Ф7	7. Середньовічна культура в оточенні культур. Світовий контекст.	7
RH5.1-Ф7	8. Народна культура середніх віків.	7
RH10.1-Ф7	9. Гендерна проблематика в добу Середньовіччя.	6
	РАЗОМ	120
	МОДУЛЬ 3 КУЛЬТУРА ДОБИ ВІДРОДЖЕННЯ	65
RH4.1-Ф7 RH7.1-Ф7	1. Загальнокультурний і філософський зміст феномену «відродження». Підстави європейського Відродження	6
	1.1 Виникнення терміну «Відродження» Джорджо Вазарі (XVI ст.). «Темне Середньовіччя» та «просвітлений Ренесанс» або «духовне Середньовіччя» та «бездуховний Ренесанс»?	
	1.2 Відродження як реінкарнація «добре забутого минулого» античних часів, як результат самостійної культурної еволюції Європи та як до ідеалістично-сенсуалістичної схеми ціннісних орієнтацій.	
	1.3 Європейські «мікро-Ренесанси» каролінгських часів та XII ст. Вплив на європейську культуру XII-XIV ст. з боку Візантії та арабського світу. Релігійний клімат того часу.	
RH4.1-Ф7 RH7.1-Ф7	2. Світоглядна характеристика Відродження	5
	2.1 Передумови та причини виникнення ренесансного світогляду. Зміна теоцентричної парадигми на антропоцентричну.	
	2.2 Гуманізм та індивідуалізм Ренесансу. Антропоцентризм. Ренесансний індивідуалізм. Гуманістична доброчинність-звитяга. Оформлення гуманітарних наук. Утилітаризм.	
	2.3 Пантеїстичні тенденції релігійного простору Ренесансу. Гілозоїзм. Соціально-політичне становище Європи 14-16 ст.	
RH4.1-Ф7 RH7.1-Ф7	3. Просторово-часовий портрет Відродження	5
	3.1 Ренесансна періодизація: Проторенесанс, Треченто, Кватроченто, Чінквеченто.	
	3.2 Проторенесанс, Ранній та Пізній Ренесанс. Ренесанс італійський і північний. Високий Ренесанс у Середній Італії та Венеції. Нідерланди, Франція. Естетичні та ідеаційні акценти регіональних Відроджень.	
RH10.1-Ф7	4. Гуманістична думка епохи Відродження. Становлення італійського гуманізму	5
	4.1 Культура Відродження і гуманістична ідеологія. Ренесансне тлумачення поняття гуманізм. Парадокси ренесансної ідеї наслідування античності.	

	4.2 Основні сюжети гуманістичної думки. Проблема шляхетності людини. Громадянський характер гуманістичної літератури. Ідея рівності. Відношення до праці. Джерела гуманістичного історизму. Новизна гуманістичної моралі.	
	4.3 Реабілітація людської природи у "новій антропології"(Бруні, Манетті, Альберті): гармонійне поєднання духовного і тілесного. Богоподібність людини.	
РН7.1-Ф7	5.Нарації та дискурси Відродження	5
	5.1 Релігійно-філософська думка. Містицизм, пізній номіналізм, аверроїзм та протестантизм.	
	5.2 Візантійські та італійські платоніки Кватроченто. Боротьба між папством і «мислячою периферією». Інквізиція та «Молот відьом».	
	5.3 Політична та соціальна думка. Політичні системи Італії: республіка, монархія, папська теократія Ватикану.	
РН7.1-Ф7	6.Ренесансний Неоплатонізм	5
	16.1 Філософська містика як руйнування ортодоксально-схоластичного мислення. Нікола Кузанський й його вчення «Про блаженне незнання». Макро- й мікро взаємодоповнення.	
	6.2 Флорентійська платонівська академія. Переклади Платона, Ямвліха, Прокла, Порфірія, Плотіна. Марсіліо Фічіно й соціально-етична проблематика.	
	6.3 Шлях до Бога через Красу, Любов, Насолоду. Містичний пантеїзм Якоба Бьоме Космологія. Теогонія. Діалектика добра й зла. «Мука матерії».	
РН7.1-Ф7	7.Натурфілософські погляди та формування природознавчих наук.	5
	7.1 Виникнення натурфілософії (сер. 14 ст.) – нова картина світу вільної від теології. Філіп Теофаст Бомбаст фон Гогенгейм (Парацельс). Цілісність Всесвіту АРХЕ.	
	7.2 Медицина, як всезагальна наука. Тілесно-душевно-духовна єдність людини. Бернадіно Телезіо видалення з природи Божественного начала. Обґрунтування досвіду – як форми пізнання.	
	7.3 Франческо Патріци “Перипатетичні дискусії”, спираючись на Аристотеля, долає аристотелівський дуалізм матерії та форми. Нескінченність одухотвореного космосу.	
РН4.1-Ф7	8.Еволюція структур людського знання за часи Відродження	6
	8.1 Від Аристотеля - до Платона та Плотіна, від геоцентризму – до антропоцентризму, натуроцентризму та пантеїзму. Народження європейського емпірицизму в науці.	
	8.2 Джордано Бруно та Галілео Галілей. Астрономія, астрологія. Медицина та магичні практики. Магія та астрологія в культурі Відродження. Інженерія, фортифікація та військова справа.	
	8.3 Ідея Відродження. Інверсія ідей Античності та Середньовіччя. Час. Простір. Відносність. Нескінченність. Речовина. Життя.	
РН4.1-Ф7	9.Культурні особливості Реформації	6
	9.1 Феномен Відродження та феномени Реформації-Контрреформації: сторони однієї медалі або маніфестація принципово різних культурних прасимволів?	

	9.2 Лютеранська ідеологія реформаційного руху. Полеміка М. Лютера та Е. Ротердамського про благодать, гріхопадіння і свободу волі людини.	
	9.3 Ж. Кальвін як засновник релігії праці, терпіння і відповідальності.	
PH10.1-Ф7	10.Соціокультурні питання доби Відродження	6
	10.1 Культурна спадщина та уроки Відродження. Проблеми захисту пам'яток Відродження. «Перечитування» ренесансної ідеології у контексті модерну та постмодерну.	
	10.2 Концепція Пал'ї та мистецтво Ренесансу. Відродження через руйнування? Чи втратила щось Європа внаслідок Ренесансу?	
	Культурологічні «сюжети» Відродження. «Останній герцог Середньовіччя» Карл Сміливий, «перші політики Нового часу» Людовік XI і Нікколо Макіавеллі. Зіткнення прасимволів.	
	10.3 Проблеми винаходження найважливіших культурологічних констант у часи Відродження: ментальності, прасимволу, картини світу. Ренесанс як «чисте становлення» (за Дельозом).	
PH10.1-Ф7	11. Література, архітектура та живопис доби Відродження	6
	11.1 Данте Аліг'єрі – останній поет Середньовіччя та перший поет Відродження. «Божественна комедія».	
	11.2 Розвиток жанру лірики. Поезія Петрарки – універсальна особистість. Перша лірика. Сонети. «Книга пісень».	
	11.3 Драматичний жанр – Шекспір, шекспірівський театр.	
	11.4 Живопис проторенесансу. Примітиви. Ботічеллі. Титани Високого Відродження.	
	11.5Ідеал універсальної особистості. Леонардо да Вінчі. Рафаель. Мікеланджело.	
	11.6 Ідеал універсальної особистості. Леонардо да Вінчі. Рафаель. Мікеланджело.	
	11.7 Особливості архітектури раннього, високого та пізнього періодів Італійського Відродження.	
	11.8 Специфіка архітектури північного Відродження. Філіпо Брунелескі, Донато Браманте, Джуліо Романо, Мікеланджело.	
	11.9 Особливості архітектури раннього, високого та пізнього періодів Італійського Відродження.	
PH10.1-Ф7	12.Розвиток музичного мистецтва	5
	12.1 Відродження опери через діяльність «флорентійських гуманістів».	
	12.2 Жанри шансон та мадригал. Професійний статус музикантів.	
	12.3 Концерти верджиналістів. Розвиток інструментальної музики. Італійська та Нідерландські музичні традиції.	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	70
PH10.1-Ф7	1.Естетичний ідеал доби Відродження. Мистецтво італійського Ренесансу.	9
PH5.1-Ф7	2. Література доби Відродження.	9
PH7.1-Ф7	3. Живопис Північного Ренесансу.	9
PH10.1-Ф7	4 Живопис Південного Ренесансу.	9
PH10.1-Ф7	5.Античні канони Ренесансного мистецтва.	7
PH5.1-Ф7	6. Ренесансний театр.	9
PH10.1-Ф7	7. Культурні здобутки музичного мистецтва.	9

PH10.1-Ф7	8. Соціально-політичні вчення доби Відродження	9
	РАЗОМ	135
	МОДУЛЬ 4 КУЛЬТУРА НОВИХ ЧАСІВ 17-18 СТ.	
	ЛЕКЦІЇ	55
PH5.1-Ф7	1.Культура 17- 18 століть	9
	1.1. Соціально-політичний контекст культури Нових часів. Розвиток капіталістичних відносин в Західній Європі. Доба Кромвеля в Британії. Абсолютні монархії Франції, Австрії, Росії, Італії, Іспанії. Буржуазні революції й становлення націй.	
	1.2. Життєвий світ людини крізь призму теорій держави, суспільного договору, природних прав людини. «Декларація прав людини й громадянина»	
	1.3. Культурні прояви сцієнтизму, ринковості й утилітаризму, соціальної відкритості, індивідуалізму, етнонаціональної своєрідності, соціально-економічної й політичної нерівномірності розвитку.	
PH5.1-Ф7 PH10.1-Ф7	2.Формування класичних наук і зміна світогляду.	9
	2.1. Нові засади антропоцентризму, природоцентризму і механіцизму у світорозумінні.	
	2.2. Вимоги наукової об'єктивності, системності, чуттєвого досвіду, експериментальної доказовості, кількісної обчислюваності у пізнанні явищ світу та здійсненні людської життєдіяльності.	
	2.3. Головні напрями й проблематика наукових досліджень, визначальні для суспільного розвитку наукові відкриття Нових часів. Поява європейських Академій наук та мистецтв.	
PH5.1-Ф7 PH10.1-Ф7	3.Новий ідеал людини.	9
	3.1. Робінзон Крузо Д.Дефо й соціальна Робінзонада. Гулівер і Тартюф як нові соціальні типи.	
	3.2. Дворянин і буржуа – нові типи соціального існування. Нові соціальні образи вченого-дослідника, схоласта-ченця, промисловця, революціонера, художника.	
	3.3. Загострення чуттєвості й раціональності, трагізму світовідчуття, посилення скепсису й дуалізму, психологізм і містицизм у розумінні людини.	
PH5.1-Ф7 PH10.1-Ф7	4.Філософський раціоналізм та емпіризм у розвитку культури Модерну.	9
	4.1. Французький раціоналізм у ствердженні ідеї всемогутності розуму в культурі Нових часів.	
	4.2. Англійський емпіризм та сенсуалізм у впливі на оновлення наукової й повсякденної культури.	
	4.3. Нове ставлення до релігії. Критика церкви й атеїзм. Вольтеріанство.	
PH5.1-Ф7 PH10.1-Ф7	5.Доба Просвітництва. Нові вимоги освіти та виховання.	9
	5.1. Енциклопедії та енциклопедисти. Прагнення перегляду й нової систематизації наук.	
	5.2. Максими людської поведінки. Пристрасті - природа-доля - самоствердження. Секулярна мораль та етика в суспільствах 17-18 століть.	
	5.3. Нова освіта й виховання. Психологічні й еволюційно-біологічні підходи.	

PH5.1-Ф7 PH10.1-Ф7	6.Мистецькі вияви світогляду культури 17- 18 століть. 6.1. Феномен бароко в архітектурі, скульптурі, живопису, музиці. 6.2. Класицизм та революційний класицизм. Втілення й подолання теоретичної канонічності Н.Буало в класичній трагедії й комедії. Класицизм в архітектурі, скульптурі, живопису, поезії й літературі. Віденська класика в музиці. 6.3. Перед-романтичний дух “Бурі й натиску”.	10
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	50
PH6.1 - Ф 7	1.Механістичний світогляд культури Нових часів. Обговорення трактату Р.Декарта «Людина».	8
PH6.1 - Ф 7	2.Перегляд наукових знань як основи нового світогляду. Обговорення фрагментів трактату Ф.Бекона «Новий Органон».	8
PH6.1- Ф 7	3.Осмислення модерного розуміння відносин душі й тіла, розуму й віри, досвіду й традиції. Максими поведінки. Обговорення фрагментів трактату «Досвіди» М.Монтеня та «Максими» Ларошфуко.	8
PH10.1- Ф7	4 Бароко як «химерний» стиль в живопису, архітектурі, музиці Європи й України.	8
PH6.1 - Ф7	5.Класична трагедія й комедія: Корнель, Расін, Мольєр, Бомарше. Сучасні кіновтілення.	8
PH10.1- Ф7	6.Класицизм як нормативний раціональний стиль в архітектурі, живописі, музиці Європи й України.	10
	РАЗОМ	105
	МОДУЛЬ 5 КУЛЬТУРА 19-20 СТ.	
	ЛЕКЦІЇ	60
PH4.1-Ф7 PH5.1-Ф7 PH7.1-Ф7	1. Романтизм як культурно-історичний тип і загальноєвропейське культурне явище 1.1 Епоха європейських революцій та національно-визвольних рухів та їх вплив на культуру 19 ст. Романтизм як реакція на реставрацію монархії. 1.2 Основні риси романтичного світобачення: індивідуалістичний суб'єктивізм, культ емоційності, уяви, інтуїції; іронія. Основні відкриття романтиків: ідея свободи, нова концепція природи, історичність художнього мислення, звернення до фольклору, створення історичного роману та історичного жанру в живописі. 1.3 Головні інтуїції романтизму: єдність хаосу і космосу, іронія, примат естетизму, культ творчості. Творчість Г.Байрона, Г. Гейне, Р. Шумана, Р. Вагнера, Ф. Ліста, Ф. Шопена, Е. Делакруа. 1.4 Рух «Бурі і натиску» в Німеччині (Шиллер, Гете та ін.). 1.5 Мистецтво романтизму. Виникнення жанру історичного роману (В. Скотт). Романтизм у музиці (романтична пісня, романтична музична драма) Ф. Шуберта, Р. Шумана, Р. Вагнера. Людина і світ у культурі романтизму. Романтизм в європейській літературі – культ чуттєвості та пригодництва (Гофман, Байрон, Гюго, Ж. Санд, Гоголь). Романтизм в національних школах живопису (В. Блейк, Д. Констебл, Т. Жеріко, Е. Делакруа, Ф. Гойя, Ф. Рунге, Д.К. Фрідріх, К. Брюллов та ін.).	7

<p>RH4.1-Ф7 RH5.1-Ф7 RH7.1-Ф7</p>	<p>2. Реалізм як світоглядна особливість та тип культури 19 ст. 2.1 Основні принципи реалізму. Реалізм як напрямок і як метод. Реалізм і натуралізм. 2.2 Людина, природа, розум та ідея еволюції та прогресу в культурі 19 в. Еволюціоністські теорії 2.3 Мистецтво критичного реалізму. Соціальний роман: Оноре де Бальзак, Г. Флобер, Дж. Голсуорсі, Ч. Діккенс. Критичний реалізм у живописі європейських країн (Г. Курбе, Ф.Мілле, А. Менцель, І. Репін та ін.). Сатирична графіка О.Дом'є.</p>	<p>7</p>
	<p>2.4 Натуралізм і еkleктизм, неостилі, академізм і салонне мистецтво. 2.5 Розвиток опери. Музика Дж. Верді, Дж. Пуччіні, Ж. Бізе. 2.6 Від традиції до модернізації: світоглядні підсумки культурного розвитку Європи 19 ст. Переоцінка цінностей у філософії і мистецтві.</p>	
<p>RH4.1-Ф7 RH5.1-Ф7 RH7.1-Ф7</p>	<p>3. Культурологічна проблематика та нові смисли в культурі 19 ст. 3.1 Ідея художнього синтезу як подолання фрагментарності буття: синтез філософії і мистецтва, синтез видів і жанрів мистецтва: Р. Вагнер, О.Скрябін, М.Чюрльоніс, В.Кандинський. 3.2 Імпресіонізм (К. Моне, О. Роден та ін.) та постімпресіонізм (П. Сезанн, П. Гоген, Вінсент Ван Гог): виникнення, мета творчості, естетика, тематика. 3.3 Криза новоєвропейської цивілізації в кінці 19 ст. і її осмислення в європейській свідомості. Формування символічного та містичного в мові мистецтва.</p>	<p>7</p>
<p>RH4.1-Ф7 RH5.1-Ф7 RH7.1-Ф7</p>	<p>4. Розвиток науково-технічної революції, епоха індустріалізації 4.1 Становлення позитивістського світогляду. Неопозитивізм та неотомізм. Становлення науки та техніки. 4.2 Індустріалізація. Технічні відкриття та їх вплив на культурну свідомість. 4.3 Некласична та постнекласична парадигми науки. 4.4 Наука як соціальний інститут. «Героїчна епоха фізики». 4.5 Наука та освіта: шляхи взаємодії. 4.6 Університетська наука.</p>	<p>7</p>
<p>RH4.1-Ф7 RH5.1-Ф7 RH7.1-Ф7</p>	<p>5. Криза європейської культури на межі 19-20 століть 5.1 Нові концепції культури та цивілізації: теорії локальних цивілізацій та соціокультурної динаміки. Становлення та розвиток культурології: Леслі Вайт. 5.2 Феномен модерної доби, її співвідношення з культурою Просвітництва і романтизму. Філософія інтуїтивізму (А.Бергсон) та мистецтво. 5.3 Символізм. Декаданс. Теза «Фін де с'єкль». Криза раціоналізму та європоцентризму. Ідеалізм, песимізм у філософії (Ф.Ніцше) і мистецтві. 5.4 Культурницькі процеси: всесвітні виставки, перші бієнале міжнародні культурні стосунки, становлення археології, сенсаційні археологічні відкриття, нові музейні колекції, дилери і маршани.</p>	<p>8</p>

PH4.1-Ф7 PH5.1-Ф7 PH7.1-Ф7	<p>6. Модерн в європейській культурі кінця 19 - початку 20 століть.</p> <p>6.1 Модерн і модернізм у філософії і мистецтві. Художні і стилістичні принципи стилю модерн. Роль будівельних матеріалів і техніки в архітектурі модерну. Декоративність, функціональність і стилізація.</p> <p>6.2 Культура та мистецтво Срібного віку. Національні школи поезії і театру, розквіт мистецтва театральної декорації.</p> <p>6.3 Модернізм як різноманіття стилів і течій, спроба узагальнення естетичного досвіду людства, синтезу художніх традицій Заходу і Сходу.</p>	8
PH4.1-Ф7 PH5.1-Ф7	<p>7. Культура 20 століття</p> <p>7.1 Світоглядна криза початку століття.</p>	8
PH7.1-Ф7	<p>7.2 Нігілізм, деконструкція, психоаналіз у філософії першої половини 20 ст. Мистецтво як епатаж. Модернізм і авангардизм в художній культурі 20 ст. Розвиток екзистенціалізму та його прояви в літературі та філософії 20 ст. Розвиток кінематографу.</p> <p>7.3 Соціально-економічні зміни. НТП та його вплив на антропоцентричну кризу. Ствердження ринкових відносин. Концепція Римського клубу «Сталого розвитку».</p> <p>7.4 Становлення партій, політична культура та ідеологія.</p> <p>7.5 Друга світова війна. Перерозподіл кордонів європейських держав. Тоталітарні режими та пропаганда. «Холодна війна» і культура.</p> <p>7.6 Культура Радянського Союзу і країн соціалістичного табору.</p> <p>7.7 Тема пам'яті в мистецтві 20 ст.; подолання травм доби тоталітаризму (соціалістичний реалізм Радянського Союзу та мистецтво нацистської Німеччини в сучасному дискурсі)</p> <p>7.8 Культура доби постмодернізму – філософія і мистецтво.</p>	
PH4.1-Ф7 PH5.1-Ф7 PH7.1-Ф7	<p>8. Культура кін. 20-поч. 21 ст.</p> <p>8.1 Уніфікація і стандартизація. Постіндустріальне суспільство.</p> <p>8.2 Інтернаціоналізація суспільного буття. Міжкультурні комунікації. Діалог або боротьба культур. Криза ідеї мультикультурної Європи. Космополітизм та націоналізм в культурі. Субкультури.</p> <p>8.3 Європоцентризм і глобальні проблеми людства. Нові суспільні виклики і культура. Російський фашизм і культура.</p> <p>8.4 Нові культурницькі проекти і рухи 20 ст. – від «Флюксуса» до концептуалізму. Елітарна і масова культура. Перформанс і відеоарт.</p> <p>8.5 Розвиток ЗМІ: радіо, телебачення, Інтернет як інструменти впливу та формування світогляду. Мистецтво і нові медіа, вплив пропаганди на свідомість мас.</p> <p>8.6 Нові синтетичні форми сучасного мистецтва. Провідна роль музики і кіномистецтва. Проблеми захисту інтелектуальної власності та охорони пам'яток. Роль ЮНЕСКО.</p> <p>8.7 Зародження метамодерну як нової культурної парадигми. Дискусії навколо терміну.</p>	8
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
PH10.1-Ф7	<p>1. Причини виникнення, філософські ідеї та естетичні принципи романтизму (на прикладах творів мистецтва) поч. 19 ст.</p>	4

PH10.1-Ф7	2. Реалізм як метод і стиль. Реалізм в літературі та образотворчому мистецтві 19 ст.	4
PH10.1-Ф7	3. Переоцінка цінностей в європейській культурі 19-20 століття на прикладі роботи Ф. Ніцше «Антихристиянин»	4
PH10.1-Ф7	4. Теорія синтезу мистецтв на прикладі публіцистичної творчості Р. Вагнера, В. Кандінського та філософських поглядів О. Скрябіна	4
PH10.1-Ф7	5. Імпресіонізм в живописі, музиці, літературі 20 століття; постімпресіонізм	4
PH10.1-Ф7	6. Культура доби естетизму і символізму. Національні школи літератури і театру, розквіт мистецтва театральної декорації	4
PH10.1-Ф7	7. Кризові явища європейської культури на прикладі роботи О. Шпенглера «Присмерк Європи»	4
PH10.1-Ф7	8. Авангард і модернізм та їх прояви в літературі, музиці, театрі, образотворчому мистецтві	4
PH10.1-Ф7	9. Екзистенціальні мотиви в літературі 20 століття (на прикладі роботи Ж.-П. Сартра «Нудота»), література абсурдизму (Е.Іонеско, С.Беккет та ін.)	4
PH10.1-Ф7	10. Тема пам'яті в мистецтві 20 ст.; подолання травм доби тоталітаризму (соціалістичний реалізм Радянського Союзу та мистецтво нацистської Німеччини в сучасному дискурсі)	4
PH10.1-Ф7	11. Контркультура та субкультури 20 століття	4
PH10.1-Ф7	12. Постмодерн та метамодерн: дискусії навколо термінів, ідейна характеристика та прояви в мистецтві	4
PH10.1-Ф7	13. Міжнародні виставки, сучасні музеї та галереї, сучасний ринок мистецтва, культурні індустрії на сучасному етапі	4
PH10.1-Ф7	14. Європейська культура кін. ХХ-поч. ХХІ ст.: полікультурність і проблема співіснування культур на сучасному етапі	4
	15. Виконання підсумкових контрольних завдань	4
	РАЗОМ	120
	ВСЬОГО	585

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
------------	--------------

90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	Процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час іспиту (заліку) за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять та самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час іспиту має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: <ul style="list-style-type: none"> - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності 	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
діяльності та/або навчання	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей,	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: правильна;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<p>проблем, рішень, власного досвіду та аргументації;</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>чиста; ясна; точна;</p> <ul style="list-style-type: none"> - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)</p>	70-73
	<p>Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)</p>	65-69
	<p>Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)</p>	60-64

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ◆ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ◆ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає: дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію;</p> <p>здатність до роботи в команді;</p> <p>контроль власних дій;</p> <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

Дистанційна платформа MOODLE (www.do.nmu.org.u)

MS Teams (<https://teams.microsoft.com/>)

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Козира Є.В. Культурологія: навчальний посібник. К.: Медицина, 2020.
2. Конверський А. Культурологія. К.: Фоліо, 2013.
3. Культурологія: розвиток культури в інформаційному вимірі: підручник для студентів вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації. – Львів: Новий Світ, 2000, 2019. – 260 с.
4. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективу Л. Т. Левчук. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Центр учбової літератури, 2010. 400 с.
5. Сабадаш Ю. С., Нікольченко Ю. М. Культурологія: Практикум. – К.: Ліра-К, 2022.
6. Сучасна культурологія / Під редакцією К. Кислюк. – К. Конол, 2018. – 342 с.
7. Сучасна культурологія: актуалізація теоретико-практичних вимірів: колективна монографія / За загал. ред. проф. Ю. С. Сабадаш; редактори-укладачі: проф. Ю. С. Сабадаш, проф. І. В. Петрова. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. – 308 с.
8. Філософія культури: основні поняття, напрями, персоналії : навч. посіб. / За заг. ред. М. О. Тимошенко.– Київ: [б.в.]; Чернівці: Букрек, 2020.– 623 с.
9. Шабанова Ю.О. Філософія культури / Підручник – Дніпро : ЛІРА, 2019.
10. Шейко В.М., Богуцький Ю.П. Формування основ культурології в добу цивілізаційної глобалізації (друга половина XIX - початок XXI ст.). Монографія. К.: Генеза, 2005. 592 с.

Додаткова література:

1. Александрова О. Філософія середніх віків та доби Відродження: Підручник. – К.:ПАРАПАН, 2002. – 172 с.
2. Від теорії до методів – нові інтерпретаційні стратегії у літературознавстві та культурології: зб. наук. пр. / Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад."; за наук. ред. Деніела Белграда. – К.: [НаУКМА], 2010. 117 с.

3. Гаврюшенко О.А., Шейко В.М., Кравченко О.В. Історія світової культури / Навч. посібник / Наук. ред. В.М. Шейко. – К.: Кондор, 2006. – 404 с.
4. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч.Е. Вінквіста та В.Е. Тейлора. – К., 2003.
5. Корній Л., Сюта Б. Історія української музичної культури: підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського. – 2011.
6. Культурологія: 100 питань – 100 відповідей. / Д. Погорелий, Є. Подольська, В.Лихвар. – К.: Інкос, 2008. – 240 с.
7. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид.2-ге. / За ред. А. Яртися, В. Мельника. – Львів: Світ, 2005.
8. Макарчук О.Г. Українська та зарубіжна культура. Видання 4-те, перероблене і доповнене: Навчальний посібник. – Львів: Видавництво «Бескид Біт», 2005. 304 с.
9. Тюрменко І.І. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. Видання 2-ге, перероб. та доп. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 368 с.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія європейської культури»

для бакалаврів освітньо-професійної програми «Культурологія»
спеціальності 034 Культурологія

Розробники:

проф. Шабанова Ю.О.

доц. Тарасова Н.Ю.

проф. Годенко-Наконечна О.П.

В авторській редакції

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
49005, м. Дніпро, пр. Д. Яворницького, 19